

Letim kot Peter Pan!

Otroci verjamejo v zobno miško, Dedka Mraza in Božička, prepričani so, da so spretni kot Spiderman, da znajo leteti kot Peter Pan. Kdaj naj jim starši razkrijejo, da so pravljичni in risani junaki izmišljeni?

Otrok mora spoznati, da ne more leteti kot Peter Pan.

Tudi če se kot starši trudite, da bi vaši otroci gledali čim manj televizije, bodo vseeno poznali vse superjunake iz risank, ki znajo leteti, plezati po stolpnih, preskakovati stavbe, s

supermočjo premagati zlobneže ... Otroci se v vrtcu in šoli med sabo pogovarjajo o **Bakuganih, Gormitih, Ninja želvah in Winxicah**. Prav tako verjamejo v **Petra Pana, Rdečo kapico in Robina Hooda** iz znanih pravljic in bajk. Decembra težko pričakujejo, da jim **Božiček** pod jelko pusti darila. Z največjim veseljem napišejo pismo **Dedku Mrazu** in mu ga postavijo na okensko polico skupaj s skodelico vroče čokolade in skledo, polno piškotov. Prvi izpadli zob skrbno shranijo v škatlico in jo pred spanjem položijo pod blazino, v upanju, da jim bo **zobna miška** ponoči prinesla darilce.

Toda, kako otroku razložiti, kaj je resnično in kaj ne, kako mu dopovedati, da nasilja iz risank ne sme prenašati na svoje sošolce ali vrtčevske prijatelje? Kako mu povedati, da ni superpunčka ali superfantek z nadnaravno močjo? O tem smo se pogovarjali s psihologinjo **Andrejo Pšeničny**.

Zobna miška prinese darilo?

Supermama in superočka

Starši se morajo osredotočiti na to, da otroku že zelo zgodaj razlagajo, kaj od tega, kar vidijo v animiranih filmih, je resnično in mogoče. Ni ključnega pomena, ali so risani junaki resnični, temveč kakšne so lahko posledice določenih "podvigov." *"Zelo nam je simpatično, da Peter Pan lahko leti, a nam bo vse skupaj precej manj všeč, če bo naš otrok skušal poleteti z balkona,"* pojasnjuje Pšeničnyjeva.

Mnogo staršev svojega otroka pretirano hvali in spodbuja, tako da ga zavajajo, da je vsemogočen. *"To je daleč bolj uničujoče kot maraton risank o Supermanu."* Bodite razumni in pokažite otroku, da tudi vi niste supermama ali superočka, da se kdaj pa kdaj zmotite, da včasih ne znate rešiti težave. Tako bo vaš otrok na miren način sprejel, da ne more leteti kot Peter Pan. Vsak dan znova bo spoznaval, da so omejitve običajne ter da ni popoln in vsemogočen.

Večina staršev želi z razlaganjem o tem, da so animirani heroji izmišljeni, otroka zaščititi pred razočaranjem, drugi ga, nasprotno, zelo hitro postavijo na trdna tla, nekateri pa ga s tem celo kaznujejo in mu neposredno grozijo, da bo že videl, kako je življenje kruto. *"Pomembno je, da se starši z otrokom uskladijo in poskušajo pogledati tudi v njegov svet, saj se mu bodo tako lažje in pristneje približali, kot pa da mu vsiljujejo svoj pogled na svet."* Psihologinja zagovarja, da je otroka treba soočiti z resničnostjo, ampak pod pogojem, da je to pripravljen sprejeti.

Obnašanje otroka ni odvisno samo od gledanja nasilnih risank.

Nasilne risanke – agresiven otrok?

Če otrok vsak dan gleda, kako se dva "bojvnika" spopadata, želita prevladati drug nad drugim, je zelo verjetno, da bo prevzel tak način razmišljanja ter bo v svoje obnašanje vnesel agresijo in nasilje. V tem ne bo videl nič napačnega. Kljub temu psihologinja navaja, da obnašanje otroka ni odvisno samo od "buljenja" v televizijski zaslon, temveč na to večinoma vplivajo okolje, v katerem odrasča, starši in otrokovi prijatelji. Svetuje, naj se ob gledanju takih animiranih filmov upošteva starostna omejitev za gledalca, obenem naj ob otroku sedijo tudi starši. Sproti naj mu pojasnjujejo določene pojave in dejanja, ki jih vidi na zaslonu. Zavedati se morate, da ste vi otroku vzornik in bo vase vsrkal vaše vzorce vedenja.

Nasprotno se lahko zgodi, če televizija postane varuška. *"Taki otroci nasilne vsebine programa predelujejo precej drugače od tistih, ki odrasčajo v urejenem in ljubečem okolju. Risanke namreč ponavadi ne kažejo realnih posledic nasilja, ampak le "zaželene", zato v njih tako zapuščen otrok lahko vidi rešitev za svoje stiske,"* poudarja Andreja Pšeničny.

Glejmo Nodija!

Nekateri starši zagovarjajo, da morajo njihovi otroci gledati samo risanke, kot so **Nodi**, **Mojster Miha**, **Jagodka** ipd. Vendar se morate zavedati, da je odvisno od starosti in zrelosti otroka, kako bo doživljal "nežno" vsebino, zagotovo pa ga bo pomirila. A koristnejše so take risanke, v katerih otrok najde rešitev za svoj problem, predvsem na miren način, s komunikacijo ali sodelovanjem.

Otrok vas lahko preseneti z izjavo, da leteči jeleni in Božiček ne obstajajo. (Foto: iStockphoto)

Starši lažejo?

Ali starši lažejo, ko poskušajo otroku prikriti "kruto" resnico o izmišljenih pravljicnih junakih? Zagotovo ne! *"Skozi pravljice in zgodbe se otrok igraje uči o pomembnih socialnih spretnostih in kako delovati v socialnem okolju. Gre za bolj "mehak" način učenja, ki je otroku dosegljiv. Tudi otrok se mora, in večina se tudi nauči, da imamo ljudje kdaj napačna prepričanja. Tudi sami verjamemo v različne "božičke" in smo potem pogosto razočarani, ko ugotovimo, da smo si nekaj naslikali bolj rožnato, kot je,"* utemeljuje psihologinja. Otroka izmišljeni junaki, kot so Dedek Mraz, Božiček, zobna miška v imenu staršev, učiteljev, vzgojiteljev oz. vseh, s katerimi je otrok v stiku, ocenjujejo ter za lepo vedenje, trud in pridnost nagradijo. Tako se malček nauči določenih pravil in vrednot, ki mu bodo v prihodnjih letih samo koristile.

Kljub temu da ste vse dobro premislili in želite otroka čim dlje obdržati v svetu, kjer so čarobne pravljice in fantazijski junaki resnični, vas lahko nekega dne preseneti. Sam bo povedal, da škratki, leteči jeleni in Božiček ne obstajajo, da so le plod naše domišljije in verovanja. Sprejmite to, da je vaš otrok že velik in ga ne zavajajte več, povejte mu resnico, da ste vi zobna miška, Dedek Mraz in Božiček.